

LCA jako nástroj pro předcházení vzniku odpadů

Mgr. Markéta Švančarová

VŠCHT v Praze, CEMC, z.s. – Odpadové fórum

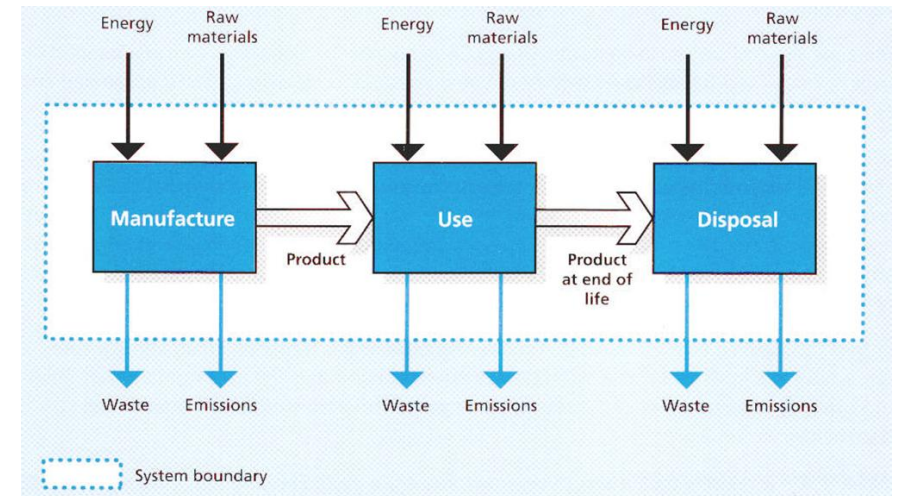
doc. Ing. Vladimír Kočí, Ph.D.

VŠCHT v Praze

Metoda LCA

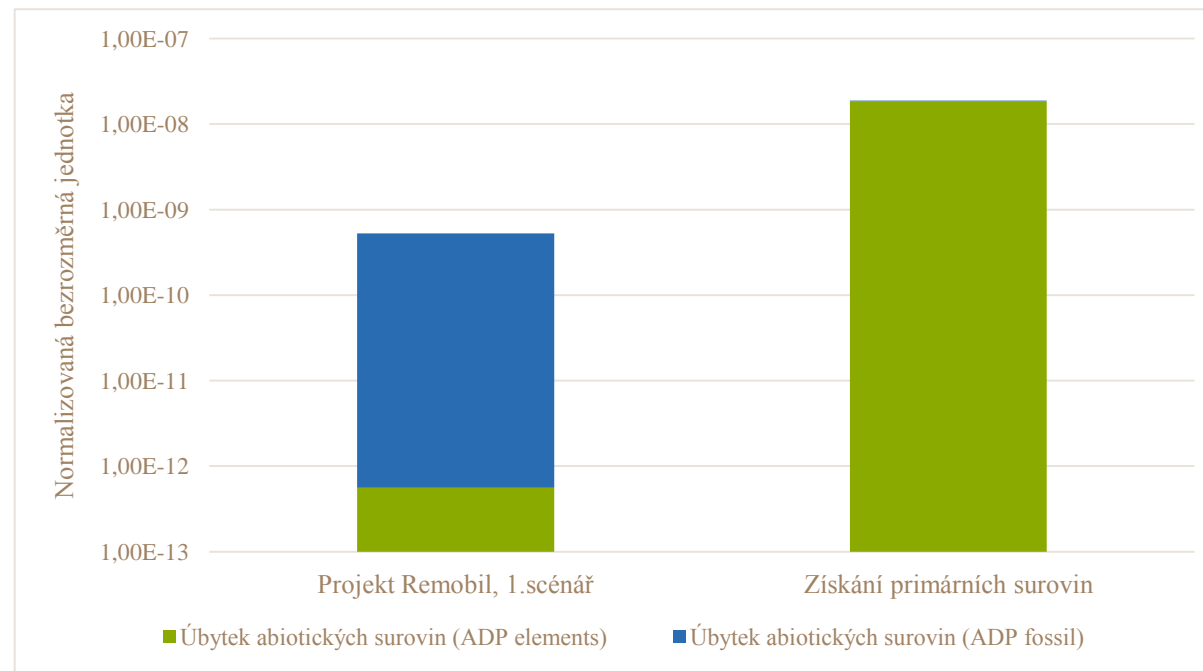
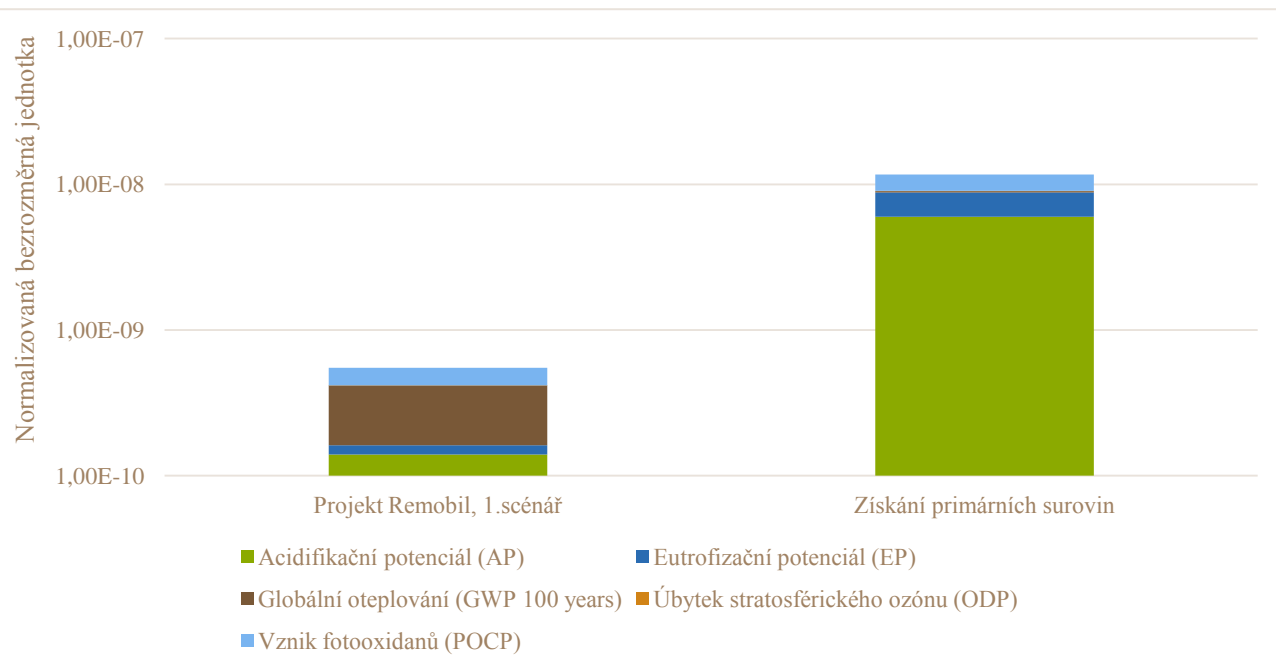
- Analytická standardizovaná metoda hodnocení environmentálních dopadů výrobků, služeb a technologií na ŽP
- Hodnocení celého životního cyklu, tzv. od kolébky do hrobu
- Posouzení vlivu materiálových a energetických toků k funkci výrobku či služby
- Kategorie dopadu – vyjadřuje environmentální dopad na určitý problém ŽP (např. acidifikace)
- Normy: ČSN ISO 14040, ČSN ISO 14044

Identifikace míst vzniku odpadů

- Vznik odpadů v jednom stádiu jsou vstupem pro následný sektor
- Provázanost odvětví přes společnou analýzu LCA
- Nebezpečný odpad > „Palivo“ > Slínek > Cement > Beton > Kaly z výroby betonu > Nebezpečné vlastnosti
- LCA identifikuje přenášení problému z místa na místo

Porovnání dvou variant – sběr a recyklace mobilních telefonů vs. získání primárních surovin

EPD

- Environmentální prohlášení o produktu typu III.
- Ověřený a registrovaný dokument uvádějící transparentní a srovnatelné informace o vlivu výrobků a služeb na životní prostředí s ohledem na celý jejich životní cyklus
- Založený na studii LCA, norma 14025
- Pokud jsou EPD vypracovány podle jednotné metodiky, parametry produktů stejného druhu z různých částí světa jsou porovnatelné
- Pomáhá nakupujícím a uživatelům udělat si srovnání mezi produkty na základě podložených informací

Volba subdodavatelů - EPD

- Na základě dat uvedených v environmentálním prohlášení o produktu EPD udělených na základě LCA lze volit takové produkty, jejichž životní cyklus generuje menší množství odpadů

 ECO-ESPANSO®	results for R=1 m ² *K/W			results for 1 m ³	results for 1 kg	results for R=1 m ² *K/W		
	PRODUCTION	CONSTRUCTION	TOTAL	TOTAL	TOTAL	END-OF-LIFE		
	A1 - A3 Production	A4 Distribution				C2 Trasportation	C3 Treatment	C4 Disposal
Use of secondary material (kg)	0.01	<0.01	0.01	0.15	0.01	<0.01	<0.01	<0.01
Use of secondary energy resources (MJ)	0.00	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01

 ECO-ESPANSO®	results for R=1 m ² *K/W			results for 1 m ³	results for 1 kg	results for R=1 m ² *K/W		
	PRODUCTION	CONSTRUCTION	TOTAL	TOTAL	TOTAL	END-OF-LIFE		
	A1 - A3 Production	A4 Distribution				C2 Trasportation	C3 Treatment	C4 Disposal
Hazardous waste (kg)	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
Non-hazardous waste (kg)	0.01	<0.01	0.01	0.25	0.02	<0.01	<0.01	<0.01
Radioactive waste (kg)	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01

Příspěvky energetických a materiálových vstupů k celkovým environmentálním dopadům (%)

Izolační fólie	Electricity grid mix CZ	Di-isononyl phthalate (DINP)	Ftaláty ostatní	Polyvinyl chloride mix granulate	Titanium dioxide, sulphate process	Zinc oxide	Zinc/Calcium based stabilizer
Abiotic Depletion (ADP elements) [kg Sb-Equiv.]	0,1	0,2	4,0	87,6	6,8	0,4	0,0
Abiotic Depletion (ADP fossil) [MJ]	8,5	3,0	81,6	0,0	6,4	0,9	0,0
Acidification Potential (AP) [kg SO2-Equiv.]	8,7	0,4	10,8	70,0	9,0	0,1	0,0
Eutrophication Potential (EP) [kg Phosphate-Equiv.]	3,6	0,4	9,6	58,7	8,6	0,5	0,2
Freshwater Aquatic Ecotoxicity Pot. (FAETP inf.) [kg DCB-Equiv.]	0,9	0,3	7,1	1,1	67,2	4,5	3,5
Global Warming Potential (GWP 100 years) [kg CO2-Equiv.]	8,5	1,4	39,9	42,7	6,0	0,8	0,0

Závěrem...

- LCA identifikuje **místa vzniku odpadů** – navrhuje hlavní oblasti potenciálního zlepšení s cílem snížit environmentální dopady (optimalizace výroby či jednotlivých procesů a vstupů)
- LCA poskytuje komplexní **zhodnocení environmentálních dopadů** produktů či činností s ohledem na všechna stádia životního cyklu, vyjadřuje emisní toky v termínech kategorií dopadu

=> možnost **komplexního porovnání** produktů s ohledem na všechny vlastnosti poškozující ŽP

- Je důležité nejen předcházet vzniku odpadů, ale hlavně jejich **dopadům**

Děkuji Vám za pozornost!

Kontakt:

Mgr. Markéta Švančarová, e: marketa.svancarova@vscht.cz

doc. Ing. Vladimír Kočí, Ph.D., e: vlad.koci@vscht.cz